

MINISTARSTVO PROSVJETE I ŠPORTA

1035

Na temelju članka 75. Zakona o osnovnom školstvu (»Narodne novine«, broj 59/90., 26/93., 27/93., 7/96., 59/01. i 114/01.) i članka 80. stavka 5. Zakona o srednjem školstvu (»Narodne novine« broj, 19/92., 27/93., 50/95., 59/01. i 114/01.), ministar prosvjete i športa donosi

PRAVILNIK

O POLAGANJU STRUČNOG ISPITA UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA U OSNOVNOM ŠKOLSTVU I NASTAVNIKA U SREDNJEM ŠKOLSTVU

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se način i uvjeti ostvarivanja pripravničkog staža te način i uvjeti polaganja stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu.

Članak 2.

Stručne ispite provodi Ministarstvo prosvjete i športa – Zavod za unapređivanje školstva (u daljnjem tekstu: Ministarstvo – Zavod).

I. OSTVARIVANJE PRIPRAVNIČKOG STAŽA

Članak 3.

Svrha je pripravničkog staža osposobiti učitelje, stručne suradnike i nastavnike (u daljnjem tekstu: učitelji) bez radnog iskustva za uspješno, stručno i samostalno obavljanje poslova u osnovnoj odnosno srednjoj školi (u daljnjem tekstu: pripravnici).

Pripravnik u odgoju i obrazovanju je učitelj bez položenog stručnog ispita, u radnom odnosu na neodređeno ili određeno vrijeme.

Pripravnikom u smislu stavka 2. ovoga članka smatra se i osoba koja volontira na poslovima učitelja.

Članak 4.

Stožiranje pripravnika ostvaruje se na temelju okvirnog programa stažiranja kojeg donosi Ministarstvo prosvjete i športa (u daljnjem tekstu: Ministarstvo).

Povjerenstvo za stažiranje izrađuje operativni program stažiranja za svakog pojedinog pripravnika i odgovorno je za provođenje programa.

Operativni program stažiranja škola je obavezna izraditi najkasnije 15 dana od dana početka rada pripravnika.

Članak 5.

Osnovni sadržaji programa pripravničkog staža su:

- Ustav Republike Hrvatske
- Opća deklaracija o ljudskim pravima
- Konvencija protiv diskriminacije u obrazovanju
- Konvencija o pravima djeteta
- Zakonski i podzakonski akti iz područja osnovnog odnosno srednjeg školstva u

Republici Hrvatskoj

– Djelatnost i ustroj odgojno-obrazovne ustanove te njezina uloga u odgojno-obrazovnom sustavu

- Školske obveze i prava učitelja
- Planiranje i programiranje odgojno-obrazovnih sadržaja
- Organiziranje, pripremanje i izvođenje odgojno-obrazovnih procesa
- Funkcionalno upotrebljavanje suvremenih nastavnih sredstava i pomagala, udžbeničke i stručne literature te drugih izvora znanja
- Komunikacija s učenicima i ostalim sudionicima odgojno-obrazovnog procesa
- Sustavno praćenje, vrednovanje i ocjenjivanje postignuća učenika
- Poslovi razrednika i suradnja s roditeljima
- Odgoj i obrazovanje za ljudska prava, slobodu odgoja i odgoj za suživot
- Pedagoška dokumentacija i evidencija
- Rad stručnih tijela škole
- Posebnosti struke
- Odgovarajući oblici stručnog usavršavanja.

Članak 6.

Povjerenstvo za stažiranje pripravnika čine:

- ravnatelj škole kao predsjednik povjerenstva
- mentor pripravnika
- stručni suradnik.

Mentor pripravniku je učitelj iste struke koju ima pripravnik, s položenim stručnim ispitom ili je oslobođen polaganja stručnog ispita.

Ako mentora ili stručnog suradnika nije moguće imenovati u školi u kojoj pripravnik stažira, on se imenuje iz druge škole.

Članak 7.

Pripravnički staž počinje danom zasnivanja radnog odnosa pripravnika odnosno danom sklapanja ugovora o volontiranju.

Članak 8.

Nakon početka rada pripravnika škola je dužna:

- imenovati povjerenstvo iz članka 6. ovoga pravilnika
- prijaviti stažiranje na tiskanici SI-1 Ministarstvu – Zavodu najkasnije 30 dana od početka rada pripravnika
- izraditi program pripravničkog staža i dostaviti ga Ministarstvu – Zavodu, najkasnije 30 dana od početka rada pripravnika
- pružati stalnu stručno-pedagošku, metodičku i drugu potrebnu pomoć pripravniku
- pratiti i vrednovati napredovanje pripravnika u ostvarivanju programa stažiranja.

Članak 9.

Pripravnici sa završenim dvopredmetnim studijem odabiru jedan nastavni predmet za pripravnički staž i stručni ispit.

Odredba stavka 1. ovoga članka primjenjuje se i na pripravnike sa završenim nenastavničkim studijem, koji ostvaruju nastavne programe stručno-teorijske nastave u srednjim strukovnim školama.

Pripravnici-učitelji razredne nastave ostvaruju program pripravničkog staža u svim nastavnim predmetima a za stručni ispit odabiru dva nastavna predmeta od kojih jedan mora obvezno biti iz skupine– hrvatski jezik, matematika i priroda i društvo a drugi iz skupine-likovna kultura, glazbena kultura te tjelesna i zdravstvena kultura.

Od dva odabrana nastavna predmeta povjerenstvo za provođenje stručnog ispita određuje jedan za stručni ispit i o tome izvještava pripravnika najkasnije 8 dana prije polaganja ispita.

Pripravnici u učeničkom domu ostvaruju program pripravničkog staža za odgajatelje i stručne suradnike u domu.

Članak 10.

Pripravnici su obvezni biti nazočni nastavnim satima mentora – najmanje 30 sati tijekom stažiranja, a mentor je obvezan biti na nastavnim satima pripravnika 10 sati.

Pripravnici volonteri obvezni su biti nazočni nastavnim satima mentora najmanje 2 sata tjedno tijekom nastavne godine, odnosno 70 sati, te samostalno održati 35 nastavnih sati uz prisustvo mentora.

Obvezno hospitiranje treba obuhvatiti sve oblike rada s učenicima, ravnomjerno raspoređene tijekom stažiranja.

Pripravnici – stručni suradnici i odgajatelji – surađuju s mentorom na poslovima iz mentorova djelokruga 60 sati tijekom stažiranja.

Pripravnici volonteri – stručni suradnici i odgajatelji – obvezni su provesti s mentorom u školi na poslovima stručnog suradnika ili odgajatelja najmanje dva dana mjesečno tijekom nastavne godine, odnosno 140 sati.

Članak 11

Povjerenstvo iz članka 5. ovog Pravilnika mora biti nazočno tijekom pripravničkog staža najmanje dva puta po dva sata na redovnoj nastavi ili ostalim oblicima odgojno-obrazovnog rada pripravnika.

Ostali članovi povjerenstva dužni su iz djelokruga svog rada pripravniku pružati pomoć svaki u trajanju od 5 sati.

Povjerenstvo radi u punom sastavu.

Evidenciju o ostvarivanju programa pripravničkog staža obvezno vodi svaki član povjerenstva.

Članak 12.

Ako pripravnik tijekom pripravničkog staža prijeđe u drugu školu, stažiranje se nastavlja u školi u koju je prešao. Škola u kojoj je ostvaren dio pripravničkog staža obvezna je sastaviti izvješće (tiskanica – SI-2) o ostvarenom pripravničkom stažu. Jedan primjerak izvješća šalje se zajedno s popratnom dokumentacijom u školu u koju je pripravnik prešao, a drugi se predaje osobno pripravniku.

U slučajevima kao što su dulje bolovanje, vojna obveza, porodijski dopust i sl., pripravnički staž se prekida, a nastavlja se kad navedeni razlozi prestanu, o čemu škola izvješćuje Ministarstvo – Zavod.

II. POSTUPAK I NAČIN POLAGANJA STRUČNOG ISPITA

Članak 13.

Stručni ispit polaže se prema programu kojeg donosi Ministarstvo.

Posebni dio programa stručnog ispita za vjeroučitelje donosi Ministarstvo na prijedlog vjerske zajednice.

Članak 14.

Nakon ostvarenog programa pripravničkog staža, škola prijavljuje pripravnika za stručni ispit. Ispit se prijavljuje Ministarstvu – Zavodu na prijavnici (Tiskanica SI-3).

U prilogu prijavnice prilaže se:

- Izvješće povjerenstva o rezultatima stažiranja (Tiskanica -SI-2)
- preslika diplome o stečenoj naobrazbi,
- preslika isprave o položenom pedagoško – psihološkom obrazovanju za pripravnike koji

su završili nenastavnički studij ili visoku školu,

- evidencija o ostvarivanju programa pripravničkog staža.

Za ponovno polaganje stručnog ispita ili njegovog dijela uz prijavnicu treba dostaviti dokaz o plaćenim troškovima za ponovno polaganje ispita ili njegovih dijelova.

Ispit se prijavljuje najkasnije 30 dana prije početka ispitnog roka.

Članak 15.

Učitelj sa završenim nenastavničkim studijem koji je položio stručni ispit u matičnoj struci izvan odgojno-obrazovnog sustava, nema obvezu polagati one dijelove stručnog ispita koji su po sadržaju istovjetni sadržajima programa polaganja stručnog ispita.

Učitelj iz stavka 1. ovoga članka može biti oslobođen polaganja dijela stručnog ispita odlukom ispitnog povjerenstva na temelju odgovarajuće isprave i programa ispita prema kojem je polagao stručni ispit u matičnoj struci.

Ispitu iz stavka 2. ovog članka učitelj je obavezan dostaviti u izvorniku ili ovjerenj preslici uz prijavu za polaganje stručnog ispita.

Članak 16.

Ispitni rokovi za učitelje i stručne suradnike u osnovnim školama su:

- od 15. siječnja do 1. ožujka
- od 15. travnja do 1. lipnja
- od 1. listopada do 15. studenoga.

Ispitni rokovi za nastavnike srednjih škola su:

- od 10. veljače do 10. travnja
- od 10. listopada do 10. prosinca.

Članak 17.

Stručni ispit polaže se pred ispitnim povjerenstvom od 5 članova.

Ispitno povjerenstvo čine:

- viši savjetnik ili savjetnik Ministarstva – Zavoda kao predsjednik ispitnog povjerenstva,
- ispitivač metodike koji se imenuje iz redova sveučilišnih profesora metodike iz struke koju ima pripravnik ili viših savjetnika Ministarstva – Zavoda tj. ovlaštenih stručnjaka iz drugih institucija ili ovlaštenih učitelja u zvanju savjetnika,
 - učitelj sustručnjak pripravnika, kao mentor na ispitu
 - ravnatelj škole
 - učitelj hrvatskog jezika.

Ispitivač metodike i mentor na ispitu pripravniku vjeroučitelju imenuje se na prijedlog odgovarajuće vjerske zajednice.

Odluku o sastavu povjerenstva i zaduženjima pojedinih članova donosi ministar na prijedlog Zavoda.

Način rada Ispitnog povjerenstva propisuje se Poslovníkom kojeg donosi Ministarstvo – Zavod.

Članak 18.

Broj ispitnih povjerenstva, njihov sastav i članove, te popis školskih ustanova u kojima se provodi stručni ispit utvrđuje ministar prosvjete i športa.

Članak 19.

Stručni ispit obuhvaća:

- za učitelje – pisani rad, napisanu pripremu za nastavni sat, izvođenje nastavnog sata i usmeni ispit;
- za stručnog suradnika – pisani rad, praktični rad primjeren poslovima koje suradnik obavlja i usmeni ispit;
- za suradnika u nastavi – pisani rad, metodički prikaz o izvođenju jednog nastavnog sata

praktične nastave ili vježbe i usmeni ispit;

– za odgajatelja – pisani rad iz područja domskog odgoja, napisana priprema i izvođenje aktivnosti s učenicima ili pisani praktični rad te usmeni ispit.

Članak 20.

Pisani rad traje do 180 minuta, izvođenje nastavne jedinice jedan nastavni sat, odnosno vrijeme potrebno za jednu pokazanu nastavnu vježbu ili radnu probu za praktičnu nastavu, a usmeni dio ispita do 40 minuta.

Članak 21.

Uspjeh na o dijelu ispita i opći uspjeh na ispitu iskazuje se ocjenom: »položio« ili »nije položio«.

Članak 22.

Pripravnik koji je iz pisanog rada ili izvedbe nastavnog sata, odnosno praktičnog rada ocijenjen ocjenom »nije položio« ne može polagati usmeni dio ispita.

Pripravnik koji nije zadovoljio na usmenom dijelu stručnog ispita upućuje se na ponovno polaganje tog dijela stručnog ispita.

Članak 23.

O stručnom ispitu vodi se zapisnik (Tiskanica SI-4), a potpisuju ga predsjednik i članovi ispitnog povjerenstva.

Evidenciju o pripravniciima koji su položili stručni ispit vodi Ministarstvo – Zavod.

Članak 24.

Pripravnici koji su položili stručni ispit dobivaju Uvjerenje o položenom stručnom ispitu (Tiskanica SI-5).

Članak 25.

Troškovi prvog polaganja stručnog ispita pripravnika, osim volontera, podmiruju se iz Državnog proračuna.

Troškove ponovnog polaganja stručnog ispita snose pripravnici.

Volonteri sami snose i troškove stažiranja i troškove polaganja stručnog ispita, što se utvrđuje ugovorom o volontiranju.

Članak 26.

Mentor koji radi s pripravnikom tijekom pripravničkog staža ima pravo na naknadu za rad.

Predsjednik i članovi ispitnog povjerenstva za obavljanje poslova u vezi sa stručnim ispitom, odnosno za rad ispitnog povjerenstva imaju pravo na naknadu.

Mjerila i iznos naknade iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrđuje ministar prosvjete i športa posebnom odlukom.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 27.

Obrasci tiskanica iz članka 8., 12., 14., 23. i 24. sastavni su dio ovog Pravilnika.

Članak 28.

Vjeroučitelji katoličkog vjeronauka zaposleni u osnovnoj ili srednjoj školi u prijelaznom razdoblju uvođenja vjeronauka kao izbornog nastavnog predmeta koji su do dana stupanja na snagu Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom i srednjem školstvu (»Narodne novine« broj 148/99) stekli potrebnu stručnu spremu nisu obvezni polagati stručni ispit.

Vjeroučitelji drugih konfesija zaposleni s propisanom stručnom spremom u osnovnoj ili srednjoj školi prije stupanja na snagu ovoga pravilnika nisu obvezni polagati stručni ispit.

Članak 29.

Osobi koje je položila stručni ispit za učitelja ili stručnog suradnika u osnovnoj školi

odnosno nastavnika u srednjoj školi prema ranijim propisima priznaje se stručni ispit sukladno ovom pravilniku.

Osobi koja je položila stručni ispit za učitelja ili stručnog suradnika u osnovnoj školi odnosno nastavnika u srednjoj školi izvan teritorija Republike Hrvatske priznat će se stručni ispit prema ovom pravilniku uz uvjet da prethodno položi odgovarajući dopunski ispit.

Odluku o priznanju stručnog ispita prema stavku 2. ovoga članka donosi povjerenstvo za provođenje stručnog ispita.

Članak 30.

Učiteljima i stručnim suradnicima koji su položili stručni ispit za učitelja odnosno stručnog suradnika u osnovnoj školi i nastavnicima koji su položili stručni ispit za nastavnika u srednjoj školi priznaje se stručni ispit kod zasnivanja radnog odnosa u osnovnoj i srednjoj školi.

Članak 31.

Stupanjem na snagu ovoga Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom i srednjem školstvu (»Narodne novine« broj 98/95 i 148/99).

Članak 32.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 133-01/03-01/22

Urbroj: 532-04/1-03-1

Zagreb, 28. travnja 2003.

Ministar

dr. sc. Vladimir Strugar, v. r.